

NTFR 2016/1633 Stichting die katholiek weekblad uitgeeft is anbi**Conclusie A-G IJzerman 26 mei 2016, nr.15/03778**

Belastingjaar/tijdvak	2013	☞ Brondocument
Wetsartikelen	AWR-art. 5b	
Auteur	dr. D. Molenaar	
ECLI	ECLI:NL:PHR:2016:444	

Samenvatting

Belanghebbende is opgericht op 3 oktober 1983. Ingevolge haar statuten heeft belanghebbende ten doel het uitgeven van een nieuwsblad en het bevorderen van andere publiciteit ten dienste van het verkondigen van de blijde boodschap van Jezus Christus, zoals deze door de Rooms-Katholieke Kerk wordt overgeleverd. Belanghebbende tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door het vervaardigen, doen vervaardigen, uitgeven, verkopen en anderszins verspreiden van boeken, tijdschriften, brochures, geluidsdragers en audiovisuele geluidsdragers overeenkomstig haar doelstelling.

Belanghebbende geeft een weekblad uit met de naam J. J kan tegen betaling worden verkregen door (proef)abonementhouders en is gratis verkrijgbaar voor missionarissen en kloosterlingen. Tevens worden gratis exemplaren ter beschikking gesteld aan kerkparochies. Daarnaast zijn gedeelten van J gratis terug te vinden op de website van belanghebbende. De abonnementsprijs bedroeg in 2013 op jaarbasis € 118,50 en in 2014 € 120,95. Per 31 december 2011 bedroeg het aantal abonnementen 8.959 en per 31 december 2012 8.314. De abonnementsprijs is niet kostendekkend. Belanghebbende heeft sinds haar oprichting ieder jaar verlies geleden met de door haar ontplooidde activiteiten.

Voor de financiering van haar activiteiten wordt belanghebbende ondersteund door X2 Stichting (de Stichting). Deze heeft ten doel de verbreiding en verdediging van de officiële rooms-katholieke geloofs- en zedenleer. De Stichting tracht dit doel onder meer te verwezenlijken door het steunen van respectievelijk deelnemen in daartoe geëigende publiciteitsorganen. Sinds de oprichting van belanghebbende heeft de Stichting een groot deel van haar geldmiddelen, die zij verkrijgt uit fondsen, subsidies, schenkingen, erfstellingen en andere verkrijgingen, besteed ten behoeve van belanghebbende.

Bij beschikking van 26 maart 2013 heeft de inspecteur de Stichting vanaf 1 maart 2013 niet meer aangemerkt als een anbi. Dit omdat de Stichting voor meer dan 90% financiële ondersteuning geeft aan een niet als een anbi aangemerkt lichaam, zijnde belanghebbende. Belanghebbende heeft op 28 februari 2013 verzocht aangemerkt te worden als anbi, welk verzoek bij beschikking van 15 juli 2013 is afgewezen.

Rechtbank Gelderland (26 augustus 2014, nr. 13/6966, NTFR 2014/2320) heeft het beroep van belanghebbende gegrond verklaard en heeft haar aangemerkt als anbi. Hof Arnhem-Leeuwarden (7 juli 2015, nr. 14/01077, NTFR 2015/2173) heeft de uitspraak van de rechtbank vernietigd. Daartoe heeft het hof overwogen dat de door belanghebbende voor J gehanteerde abonnementsprijs, gelet op de omvang en de verschijningsfrequentie, objectief beschouwd als een min of meer commercieel tarief kan worden aangemerkt. Daarbij heeft het hof aannemelijk geacht dat de abonnees deze prijs als een in het economische verkeer min of meer normale, gebruikelijke prijs voor het blad ervaren. Aldus worden volgens het hof de consumptieve particuliere belangen van de abonnees gediend. Het hof heeft voorts geoordeeld dat de kernactiviteit van belanghebbende het uitgeven van een weekblad tegen een min of meer commercieel tarief is. Verder is het hof van oordeel dat ook indien de doelstelling van belanghebbende ruimer moet worden opgevat, onverminderd heeft te gelden dat met de uitgave van het weekblad J tegen min of meer commerciële abonnementsprijzen de particuliere consumptie van de abonnees wordt gediend en niet primair de verspreiding van de blijde boodschap. Ten slotte heeft het hof het beroep van belanghebbende op het gelijkheidsbeginsel afgewezen.

Ofschoon het hof dat niet expliciet heeft overwogen, komt het de advocaat-generaal voor dat belanghebbende, gelet op haar statuten en feitelijke werkzaamheden, in principe een algemeen belang kan beogen. Vervolgens moet naar zijn mening, anders dan het hof lijkt te doen, aan het begrip commerciële tarieven een uitleg worden gegeven die overeenkomt met de definitie die is neergelegd in de toelichting op Uitv.reg. AWR 1994, namelijk tarieven die de integrale kostprijs van de verrichte diensten of de geleverde goederen te boven gaan teneinde een voordeel te behalen. Daarmee acht de advocaat-generaal onjuist de door het hof gehanteerde maatstaf dat de door belanghebbende voor J gehanteerde abonnementsprijs, gelet op de omvang en de verschijningsfrequentie, objectief beschouwd als een min of meer commercieel tarief kan worden aangemerkt, waarbij aannemelijk is dat de abonnees deze prijs als een in het economische verkeer gebruikelijke prijs ervaren. Aldus slaagt het eerste middel.

Het tweede middel komt op tegen het oordeel van het hof dat belanghebbende zich met het uitgeven van J en andere gegevensdragers tegen min of meer commerciële tarieven niet rechtstreeks en primair bezighoudt met het verkondigen van de blijde boodschap van Jezus Christus. De advocaat-generaal meent, anders dan het hof, niet dat de kernactiviteit van belanghebbende het uitgeven van een weekblad is, nog daargelaten de kwestie van het abonnementsstarief. Het uitgeven van dat weekblad is naar zijn mening te zien als een activiteit om te komen tot verwezenlijking van de genoemde statutaire doelstelling en niet als een doel op zichzelf of 'kernactiviteit'. Ook het tweede middel slaagt. De conclusie strekt ertoe dat het beroep in cassatie van belanghebbende gegrond dient te worden verklaard.

Commentaar

Het lijkt erop dat de Hoge Raad weer zal beslissen over de kwestie van 'min of meer commerciële tarieven' van een anbi. Hopelijk nu op basis van de geldende wet- en regelgeving, die de advocaat-generaal in zijn conclusie goed op een rij zet. Zeker sinds de Geefwet van

2012 gaat het niet om een vergelijking met de tarieven van anderen, maar om een vergelijking van de eigen inkomsten en kosten, waarbij subsidies, giften, legaten en dergelijke buiten beschouwing gelaten mogen worden. Pas als er met de eigen inkomsten structureel een positief resultaat wordt behaald is er sprake van commerciële tarieven. Dit staat in de toelichting op het nieuwe art. 1a, lid 5, Uitv.reg. AWR 1994 (Stcrt. 22 juni 2012, nr. 12737), waarbij een concreet voorbeeld van een theater gegeven wordt. De advocaat-generaal verbaast zich erover dat de staatssecretaris van Financiën in zijn cassatieberoepschrift een ander standpunt inneemt en schrijft terecht dat dat eerst aan het parlement voorgelegd zou moeten worden voordat het geldend zou kunnen zijn. Zo niet, dan moet ook de staatssecretaris zich aan de wettelijke regels houden.

Ik schreef hierover reeds verschillende malen, zoals onder meer in mijn commentaar op het arrest in Scientology-II (HR 12 december 2014, nr. 13/05820, NTFR 2014/2937) en op de uitspraak over watersportactiviteiten voor gehandicapten (Rechtbank Gelderland 30 juli 2015, nr. 14/4204, NTFR 2015/2399). Ook Nent bespreekt dit in haar commentaar op de hofuitspraak over het onderhavige katholiek weekblad (Hof Arnhem-Leeuwarden 7 juli 2015, nr. 14/01077, NTFR 2015/2173). En er zijn ook recent twee artikelen over gepubliceerd, namelijk Van Bakel en De Wijkerslooth-Lhoëst, ANBI's en commerciële activiteiten: wat mag (niet)?, WFR 2016/77 en Hoogwout, Commerciële activiteiten en de ANBI-status: een moeizame combinatie?, FTV 2015/06.

Verder gaat het in deze zaak om de vraag wat de kernactiviteit van deze stichting is, namelijk het uitgeven van het weekblad of het verspreiden van de blijde boodschap van Jezus Christus. De advocaat-generaal is duidelijk dat dit het laatste is en dat de stichting dit met het weekblad probeert te bereiken.

Bij elkaar is deze conclusie van de advocaat-generaal een goede ontwikkeling, want de Hoge Raad kan hiermee eerdere uitspraken corrigeren en de jurisprudentie in lijn brengen met Uitv.reg. AWR 1994, waarin in 2012 juist heel bewust de bovengenoemde bepaling met toelichting is opgenomen. Daarop moet een anbi kunnen vertrouwen en niet een belastinginspecteur met een afwijkende mening hoeven te treffen.

Toch nog wel één kritische kanttekening bij de conclusie van de advocaat-generaal: deze is ruim 47 pagina's, exclusief eindnoten, en dat is wel erg veel voor hetgeen besproken wordt. Het had ook in minder dan de helft van de pagina's gekund en dat was de leesbaarheid ten goede gekomen. Het hoeft niet zo omslachtig en met zo veel herhalingen.

[1] Dr. D. Molenaar is werkzaam bij All Arts Belastingadviseurs en verbonden aan de Erasmus Universiteit Rotterdam.

Bron: <http://www.ndfr.nl/link/NTFR2016-1633>

Datum: 24-6-2016 8:31:44

Alle rechten voorbehouden. Alle auteursrechten en databankrechten van deze tekst worden uitdrukkelijk voorbehouden. Deze rechten berusten bij Sdu Uitgevers. Niets uit NDFR mag worden vervoelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.
All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without the publisher's prior consent.